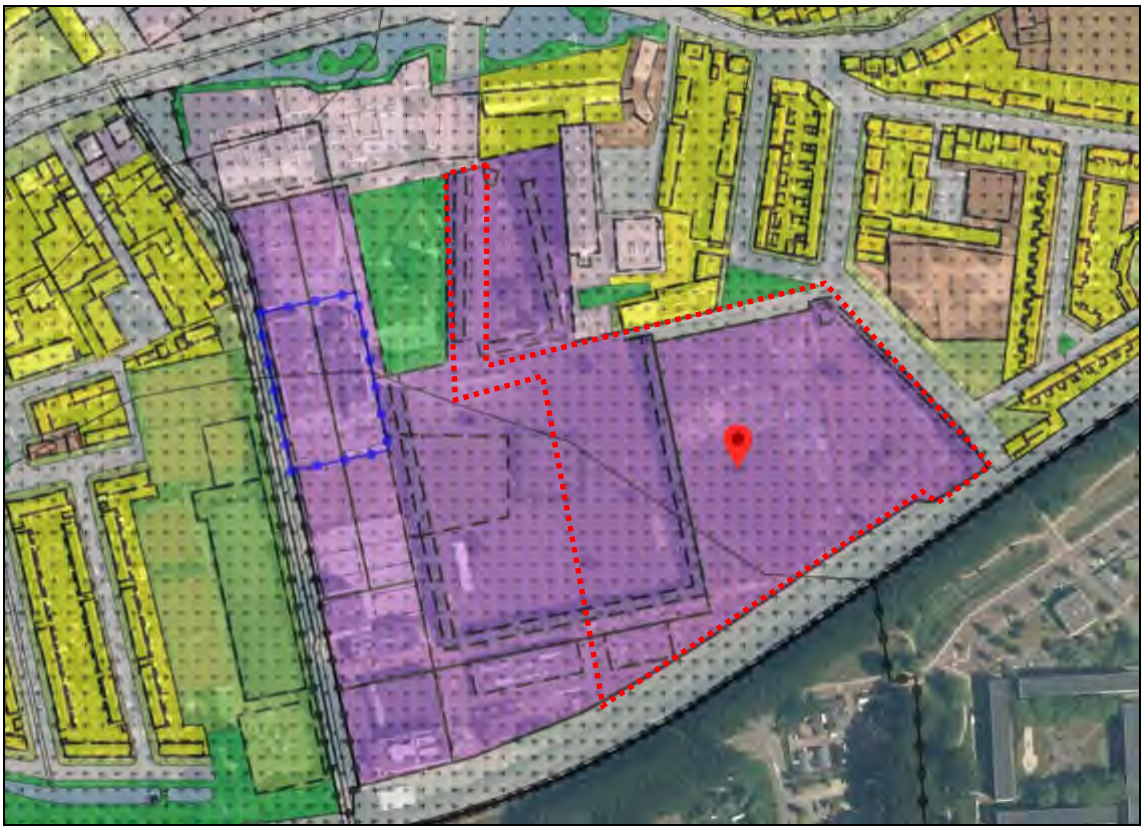
adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

memo

aan:	Gemeente Arnhem
van:	SAB adviseurs
datum:	2 mei 2023
betreft:	quickscan Luchtkwaliteit Zijdekwartier
projectnummer:	180299

INLEIDING

Een deel van het AKZO-terrein aan de Velperweg in Arnhem wordt herontwikkelen tot woningbouw. Een deel wordt ontwikkeld door BPD en KlokGroep zij gaan maximaal 600 woningen realiseren met enkele commerciële en/of maatschappelijke functies. De ontwikkellocatie is hieronder weergegeven.

Uitsnede plankaart vigerend bestemmingsplan 'Velperweg e.o.', het plangebied is rood omlijnd (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Voor deze nieuwe ontwikkeling wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Onderzoek naar de uitvoerbaarheid van het initiatief is onderdeel van het bestemmingsplanproces. In voorliggende notitie wordt de uitvoerbaarheid van het initiatief beschouwd voor wat betreft het aspect luchtkwaliteit. Hiervoor gelden meerdere wettelijke en beleidsmatige kaders. Dit maakt dat de onderzoeksopzet tweeledig is, namelijk:

1 Toets NIBM;
2 Toets grenswaarden in het kader van goede ruimtelijke ordening.

WETTELIJK KADER

WET MILIEUBEHEER

De normen voor luchtkwaliteit zijn vastgelegd in De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2). De Nederlandse wetgeving is een vertaling van de diverse Europese richtlijnen voor luchtkwaliteit, waarin onder meer de grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als fijn stof (PM_{10}) en ultrafijn stof ($PM_{2.5}$) de maatgevende stoffen, waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Door diverse maatregelen, zoals het schoner worden van auto's en industrie, is de luchtkwaliteit in de afgelopen jaren flink is verbeterd. Desondanks kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die sinds 2010 van kracht zijn. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een programma van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Vanaf 1 januari 2023 wordt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) het nieuwe instrument voor de ondersteuning van monitoring van de luchtkwaliteit in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

BESLUIT NIBM

Om de onderzoekslast voor kleine ruimtelijke ontwikkelingen welke weinig invloed hebben op de luchtkwaliteit, te verminderen is in het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" (Besluit NIBM) vastgelegd, dat voor deze ruimtelijke ontwikkelingen een beperkt onderzoek noodzakelijk is. Voor de projecten die "niet in betekende mate bijdragen" (NIBM) aan de luchtkwaliteit is geen toetsing aan de grenswaarden luchtkwaliteit nodig.
Projecten die in betekenende mate (IBM) bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt.
Projecten die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden, aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 $\mu g/m^3$ verslechtering leidt.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Voor een aantal veel voorkomende functies, zoals woningen, kantoren en tuin- en akkerbouw, is het de maximale omvang van de ontwikkeling gekwalificeerd waarbij deze ontwikkeling nog als NIBM moet worden gezien.
Uit de “Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseinsen)” (regeling NIBM) blijkt dat woningbouwlocaties waarbij niet meer dan:

- 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg;
- 3.000 woningen bij twee ontsluitingswegen bij een gelijkmatige verkeersverdeling.

RESULTATEN

TOETS NIBM

De ontwikkeling bestaat uit de realisatie van maximaal 600 woningen met commerciële en maatschappelijke functies in enkele plinten. Aangezien er minder dan 1.500 woningen worden gerealiseerd moet op basis van de regeling NIBM worden geconcludeerd dat het plan Niet In Betekende Mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit.

Conclusie NIBM-toets
Doordat de ontwikkeling maximaal 600 woningen betreft wordt er ruim voldaan aan de NIBM-grens van 1.500 woningen ontsloten op één ontsluitingsweg uit de regeling NIBM. De ontwikkeling zal ‘niet in betekenende mate’ (NIBM) bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een toetsing aan de grenswaarden is op basis van de Wm niet noodzakelijk, aan gezien het plan NIBM is. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt inzichtelijk gemaakt of er sprake van een dreigende grenswaarde overschrijding.

TOETSING AAN DE GRENSWAARDEN

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico’s kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool uit het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) geraadpleegd. De Monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en ultrafijn stof ($PM_{2.5}$) in het plangebied in 2021 en 2030. De cijfers voor 2016 komen uit de monitoringstool van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) die tot december 2022 bestond. De monitoringstool kent scenario’s zonder en met lokale maatregelen die er voor moeten zorgen dat op termijn overal aan de grenswaarden wordt voldaan. Beide scenario’s laten in de toekomst een afname van de concentraties zien. Dit komt doordat bedrijven en het verkeer steeds schoner worden door technologische verbeteringen.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Toename van de concentraties door de ontwikkeling

Het plan draagt op grond van de regeling NIBM niet in betekende mate bij aan de luchtkwaliteit. Hierdoor bedraagt de toename van stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) minder dan 1,2 µg/m^3. In de toetsing van aan de grenswaarde is er vanuit gegaan dat de toename van stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) door de ontwikkeling maximaal 1,2 µg/m^3 voor de peiljaren 2016, 2020 en 2030. De regeling NIBM toetst niet op de verslechtering van luchtkwaliteit door ultrafijn stof ($PM_{2.5}$). Een deel van fijn stof (PM_{10}) bestaat uit ultrafijn stof ($PM_{2.5}$), daarom is voor deze berekening aangehouden dat toename van ultrafijn stof ($PM_{2.5}$) gelijk is aan de toename van fijn stof (PM_{10}).

Toetsing aan de grenswaarden

De concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) en ultrafijn stof ($PM_{2.5}$) in de situatie zonder de realisatie van de ontwikkeling zijn afgelezen uit de monitoringstools uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) en het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK). Bij deze concentraties is de toename door de ontwikkeling opgeteld, zodat de concentratie met de ontwikkeling is berekend.
In de onderstaande tabel staan de concentraties stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en ultrafijn stof ($PM_{2.5}$) op de dichtstbijzijnde voornaamste weg (Velperweg) weergegeven voor de jaren 2016, 2021 en 2030.

	Jaargemiddelde concentraties in µg/m^3 langs de Velperweg								
	Stikstofdioxide (NO_2)			fijn stof (PM_{10})			fijn stof (PM2.5)		
	Monitorings-tools	Maximale toename door plan	Totaal	Monitoring-stools	Maximale toename door plan	Totaal	Monitoring-stools	Maximale toename door plan	Totaal
2016	32,3	1,2	34,5	20,8	1,2	22,0	13,1	1,2	14,3
2021	23,8	1,2	25,0	19,8	1,2	21,0	11,5	1,2	12,7
2030	16,7	1,2	17,9	17,7	1,2	18,9	9,3	1,2	10,5
Grenswaarden			40			40			25

Uit de bovenstaande concentraties luchtverontreinigende stoffen liggen hiermee onder de grenswaarden in de peiljaren (2016, 2021 en 2030). Deze grenswaarden zijn op Europees niveau vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. Tevens geven de uitkomsten uit de monitoringstools aan dat de concentraties van de luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2016, 2021 en 2030 in het plangebied verder afnemen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

CONCLUSIE

Uit dit onderzoek blijkt dat wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. De luchtkwaliteit vormt daarom geen belemmering voor de realisatie van de maximaal planologische invulling op basis van het bestemmingsplan.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam